
**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

21 NOVEMBRE 1996

PROJET DE LOI

**portant création d'une
Commission centrale chargée
d'examiner la concrétisation
des revendications non satisfaites
des anciens combattants et des
victimes de la guerre en fonction des
disponibilités budgétaires**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION DE
LA SANTE PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT
ET DU RENOUVEAU DE LA SOCIETE (1)

PAR M. **Maurice MINNE**

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné ce projet de loi au
cours de sa réunion du 12 novembre 1996.

(1) Composition de la commission : voir p. 2.

Voir :

- 703 - 96 / 97 :
— N° 1 : Projet de loi.

(*) Troisième session de la 49e législature.

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

21 NOVEMBER 1996

WETSONTWERP

**tot oprichting van een
Centrale Commissie belast met
het onderzoek van de concretisering
van de niet voldane eisen van de
oudstrijders en de oorlogsslachtoffers
in functie van de budgettaire
middelen**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN
DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING (1)

UITGEBRACHT DOOR DE HEER **Maurice MINNE**

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsontwerp besproken
op 12 november 1996.

(1) Samenstelling van de commissie : zie blz. 2.

Zie :

- 703 - 96 / 97 :
— N° 1 : Wetsontwerp.

(*) Derde zitting van de 49e zittingsperiode.

EXPOSE DU MINISTRE DE LA FONCTION PUBLIQUE

Le ministre explique pourquoi il faut créer une commission distincte et pourquoi il faut recourir en l'occurrence à un projet de loi et non à un arrêté ordinaire. Il faut tout d'abord savoir que 19 000 demandes ont été introduites, tant en ce qui concerne les déportés qu'en ce qui concerne les réfractaires, demandes qui émanaient essentiellement de la Communauté flamande. La Commission centrale prévue par le projet de loi pourrait, après que les départements concernés ainsi que les associations d'anciens combattants auront désigné leurs représentants appelés à y siéger, établir son règlement et élaborer un protocole de règlement des nombreuses revendications non satisfaites. Il s'est en effet avéré inefficace de charger les cabinets de régler ces cas individuels, souvent délicats. Ce problème touche au total, que ce soit directement ou indirectement, 300 000 personnes. En recourant à une loi et non à un arrêté ordinaire pour créer cette Commission centrale, le ministre entend souligner l'importance qu'il attache à sa compétence en matière de victimes de guerre et espère que cette procédure confèrera une plus grande valeur morale à cet organisme.

DISCUSSION GENERALE

M. Seghin marque son accord pour que l'on réponde aux aspirations des associations patriotiques, mais déplore que le gouvernement n'ait pas tenu compte des critiques formulées par le Conseil d'Etat. Il se demande dès lors s'il y a vraiment une volonté politique de satisfaire réellement les revendications non satisfaites. Il estime que le projet est trop vague et déclare dès lors qu'il s'abstiendra lors du vote final.

M. Van den Eynde pensait que les déportés et les réfractaires étaient exclus de la problématique des anciens combattants et des victimes de guerre. Le chiffre de 300 000 personnes directement ou indirectement concernées l'étonne. Il énumère à cet égard trois catégories d'anciens combattants, à l'exception évidemment des anciens combattants de la première

(1) Composition de la commission :

Présidente : Mme Vanlerberghe.

A. — Titulaires :	B. — Suppléants :
C.V.P. M. Brouns, Mme Gardeyn-Debever, M. Van Erps, Mme Van Kessel.	Mme Creyf, M. Goutry, Mme Hermans, MM. Vandeurzen, Vermeulen.
P.S. MM. Biefnot, Dallons, Minne.	MM. Delizée, Larcier, Mook, Moriau.
V.L.D. MM. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	MM. Chevalier, Daems, Taelman, Van den Abeelen.
S.P. M. Dejonghe, Mme Vanlerberghe.	MM. Bonte, Cuyt, Janssens (R.).
P.R.L.-F.D.F. MM. Denis, Seghin.	MM. Bacquelaine, D'hondt (D.), Vandenhaute.
P.S.C. M. Lespagnard.	M. Beaufays, Mme Cahay-André.
VI. M. Van den Eynde.	M. Buisseret, Mme Colen.
Blok Ecolo/Agalev M. Detienne.	MM. Deleuze, Lozie.

UITEENZETTING DOOR DE MINISTER VAN AMBTENARENZAKEN

De minister legt uit waarom een aparte commissie diende opgericht te worden, en waarom dit bij wetsontwerp en niet bij gewoon besluit diende te gebeuren. Allereerst moet men weten dat, voor zowel de weggevoerden als de werkweigeraars, 19 000 aanvragen werden ingediend, hoofdzakelijk uit de Vlaamse Gemeenschap. De door het wetsontwerp bedoelde Centrale Commissie zou, nadat zowel de betrokken departementen als de oudstrijdersbonden er hun vertegenwoordigers voor hebben aangewezen, haar eigen reglement kunnen opstellen en een protocol uitwerken ter regeling van de talrijke niet voldane eisen. Het is immers niet doelmatig gebleken de kabinetten met de uitvoering van deze vaak kiese individuele gevallen te belasten. Al bij al zijn er, zowel rechtstreeks als onrechtstreeks, 300 000 mensen bij deze problematiek betrokken. Dat de oprichting van deze Centrale Commissie bij wet en niet bij gewoon besluit gebeurt, heeft te maken met het feit dat de minister, die zijn bevoegdheid inzake de oorlogsslachtoffers niet als een onbelangrijke bevoegdheid beschouwt, een grotere morele waarde aan dit orgaan gehecht wenst te zien.

ALGEMENE BESPREKING

De heer Seghin is het ermee eens dat gevolg wordt gegeven aan de verzuchtingen van de patriottische verenigingen, maar betreurt dat de regering de kritieken van de Raad van State niet in het ontwerp heeft geïntegreerd. Hij vraagt zich dan ook af of de politieke wil aanwezig is om aan de niet voldane eisen daadwerkelijk te voldoen. Hij vindt het ontwerp te vaag, en zal zich dan ook onthouden.

De heer Van den Eynde dacht aanvankelijk dat de weggevoerden en de werkweigeraars niet bij de problematiek der oudstrijders en oorlogsslachtoffers werden betrokken. Het cijfer van 300 000 rechtstreeks of onrechtstreeks betrokkenen verbaast hem. Hij somt daartoe drie categorieën van oudstrijders op, met uitzondering uiteraard van de oudstrijders

(1) Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : Mevr. Vanlerberghe.

A. — Vaste leden :	B. — Plaatsvervangers :
C.V.P. H. Brouns, Mevr. Gardeyn-Debever, H. Van Erps, Mevr. Van Kessel.	Mevr. Creyf, H. Goutry, Mevr. Hermans, HH. Vandeurzen, Vermeulen.
P.S. HH. Biefnot, Dallons, Minne.	HH. Delizée, Larcier, Mook, Moriau.
V.L.D. HH. Anthuenis, Valkeniers, Van Aperen.	HH. Chevalier, Daems, Taelman, Van den Abeelen.
S.P. H. Dejonghe, Mevr. Vanlerberghe.	HH. Bonte, Cuyt, Janssens (R.).
P.R.L.-F.D.F. HH. Denis, Seghin.	HH. Bacquelaine, D'hondt (D.), Vandenhaute.
P.S.C. H. Lespagnard.	H. Beaufays, Mevr. Cahay-André.
VI. M. Van den Eynde.	H. Buisseret, Mevr. Colen.
Blok Ecolo/Agalev H. Detienne.	HH. Deleuze, Lozie.

guerre mondiale, qui ne sont plus si nombreux. Il y a tout d'abord ceux qui ont participé à la campagne des dix-huit jours en mai 1940; eu égard à l'âge minimum requis, les plus jeunes d'entre eux ont aujourd'hui 73 ans. Il y a ensuite ceux qui ont rejoint l'armée belge en Angleterre après la capitulation; ils ne peuvent somme toute être très nombreux. Il y a enfin ceux qui, en septembre 1944, se sont engagés en tant que volontaires dans l'armée belge; les plus jeunes ont aujourd'hui 69 ans. Combien d'anciens combattants sont dès lors encore réellement concernés par ce problème ? Qui plus est, cette commission ne pourra ou ne voudra pas satisfaire les revendications de ceux qui, après avoir été reconnus comme anciens combattants après la première guerre mondiale ou après avoir participé à la campagne des dix-huit jours en mai 1940, se sont vu retirer cette reconnaissance en raison de leur attitude politique pendant la deuxième guerre mondiale. L'intervenant ne croit pas qu'une loi puisse permettre de satisfaire réellement toutes les demandes et annonce qu'il s'abstiendra, pour toutes ces raisons, lors du vote final.

Le ministre cite un certain nombre de cas concrets illustrant combien il est difficile, pour son cabinet, d'accéder à toutes les demandes, mais également de ne pas y accéder. Il y a beaucoup de revendications morales, comme par exemple celles émanant de volontaires féminines qui ont servi dans l'armée belge entre mai 1940 et septembre 1944 et qui veulent être mis sur le même pied que leurs collègues masculins. Certaines revendications ont trait à la réouverture des délais, d'autres réclament des aménagements fiscaux ou des régimes spéciaux en matière de transports en commun. Bref, il serait préférable que l'examen de cet ensemble de demandes soit confié à une commission représentative plutôt qu'à un seul cabinet ministériel. Les objections du Conseil d'Etat concernaient essentiellement la terminologie utilisée. Etant donné toutefois que la terminologie incriminée est également utilisée par le Conseil supérieur des invalides de guerre, il a été décidé de la maintenir. Concernant les incorporés de force dans la Wehrmacht, le projet de loi relatif aux pensions et rentes de guerre, qui a réglé la question, est actuellement soumis à l'avis du Conseil d'Etat. Il n'en demeure pas moins que la loi en projet représente d'ores et déjà un progrès énorme en vue de traiter la montagne de demandes en souffrance.

van de Eerste Wereldoorlog die niet zo talrijk meer zijn. Ten eerste zijn er degenen die hebben deelgenomen aan de achttiendaagse veldtocht in mei 1940; de jongsten onder hen zijn, gelet op de vereiste minimumleeftijd, vandaag 73 jaar oud. Vervolgens zijn er degenen die zich na de capitulatie bij het Belgisch leger in Engeland hebben gevoegd; al bij al kunnen die niet zo talrijk zijn. Tenslotte zijn er degenen die zich in september 1944 gemeld hebben als vrijwilliger in het Belgisch leger; de jongsten onder hen zijn heden 69 jaar. Hoeveel oudstrijders zijn dan nog werkelijk betrokken bij deze problematiek ? Bovendien zal deze Commissie niet tegemoet kunnen, mogen of willen komen aan de eisen van degenen die, hoewel ze na de Eerste Wereldoorlog als oudstrijders werden erkend of nadat ze aan achttiendaagse veldtocht in mei 1940 hadden deelgenomen, ingevolge hun politieke houding tijdens de Tweede Wereldoorlog deze erkenning zijn kwijtgeraakt. De spreker gelooft niet dat een wet de daadwerkelijke voldoening van de aanvragen met zich zal brengen en kondigt aan zich om al deze redenen te zullen onthouden.

De minister citeert een aantal concrete gevallen om te illustreren hoe moeilijk het is voor zijn kabinet om concreet op alle eisen in te gaan, maar evenzeer om er niet op in te gaan. Er zijn veel morele eisen, zoals bijvoorbeeld die welke betrekking hebben op het feit dat de vrouwelijke vrijwilligsters die tussen mei 1940 en september 1944 actief waren in het Belgisch leger op gelijke voet geplaatst willen worden met hun mannelijke collega's. Sommige eisen hebben betrekking op de heropening van termijnen, anderen dringen aan op fiscale correcties of op speciale regelingen in het openbaar vervoer. Kortom, dit geheel van eisen kan beter door een representatieve commissie dan door één ministerieel kabinet worden behandeld. De bezwaren van de Raad van State gingen voornamelijk over de gebruikte terminologie. Aangezien de gewraakte terminologie evenwel ook in de Hoge Raad van oorlogsinvaliden wordt gebruikt, werd beslist hier niet van af te stappen. Voor degenen die verplicht bij de Wehrmacht werden ingelijfd is het wetsontwerp betreffende de oorlogspensioenen en -renten, dat die aangelegenheid heeft geregeld, momenteel voor advies bij de Raad van State. Inmiddels is de wet toch een grote stap vooruit om de berg ingediende aanvragen te kunnen afhandelen.

VOTES

Les articles 1er à 6 ne font l'objet d'aucune observation et sont adoptés successivement par 9 voix et 2 abstentions.

*
* *

L'ensemble du projet de loi est également adopté par 9 voix et 2 abstentions.

Le rapporteur,

M. MINNE

La présidente,

M. VANLERBERGHE

STEMMINGEN

Bij de artikelen 1 tot 6 worden geen opmerkingen gemaakt. Ze worden achtereenvolgens aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

*
* *

De gehele tekst van het wetsontwerp wordt eveneens aangenomen met 9 stemmen en 2 onthoudingen.

De rapporteur,

M. MINNE

De voorzitter,

M. VANLERBERGHE